

Frankfurt nad Mohanem leží od sídla naší redakce jen nějakých šest set kilometrů a byl by hřích se tohoto svátku nezúčastnit. Pořád totiž ještě (i po těch letech) sdílíme nadšení z přímého kontaktu nejen s předměty našeho zájmu, ale také (a zejména) s lidmi, kteří za jejich vývojem a výrobou stojí...

Nové produkty na mezinárodním veletrhu

MUSIKMESSE PROLIGHT+SOUND 2009

redakce Music Store
info@music-store.cz

Ještě než se poprvé poohlédneme za novinkami, které se do našeho zorného pole dostaly až zde, zastavme se u toho, jak Musikmesse/Prolight+Sound přestál současné ekonomicky ne příliš vlnivé období. Ačkoliv tedy oficiální bilance organizátorů letošního veletrhu vykazuje oproti loňskému roku větší návštěvnost (111 000), náš pocit z prvních tří dnů čtyřdenního programu tak optimistický nebyl. Dojem z menšího počtu návštěvníků mohl ovšem člověk ve svých úvahách zařadit mezi doprovodné jevy probíhající hospodářské recese stejně dobře, jako k trendu, který vykazuje obecně trochu klesající zájem o akce podobného typu. Těžko tedy říci, zdali oficiální optimismus Messe Frankfurt a dotazovaných kolegů

obchodníků je skutečný, nebo je jen strategickým postojem vůči veřejnosti a novinářům. (Vždyť popravdě, žádný dobrý obchodník by ochotně veřejně nepřipustil fakt, že jeho situace není dobrá a ještě více tak nepřiznával „konzumní opatrnost ve svém odvětví“.) Na druhou stranu jsme Musikmesse opouštěli ještě před spásnou sobotou, která vždy znamená z hlediska návštěvnosti nejlepší den veletrhu.

Kromě statistikami popřeného pocitu z nižší návštěvnosti mohl vnímavější účastník veletrhu rozpoznat i jiné skutečnosti, které sváděly k tomu být svedeny na hospodářskou krizi. Kromě absence některých významnějších výrobců, kteří se rozhodli ušetřené pe-

Bob Taylor
při prezentaci Taylor T3

Takto se vyrábí
hand-wired
zesilovače
Hayden

níže raději investovat do výroby (například americký Carvin), se zdálo být chudší především řady drobných výrobců (asijských i neasijských), jejichž expozice obvykle zabírají místa u vnitřních obvodových stěn výstavních hal. Je zajímavé, že v podobném duchu se vyjádřil i kolega z časopisu ProAudio, který glosoval první letošní NAMM Show. Ovzduší jistě „opatrnosti“ mohl přizívat i fakt, že některé značky byly tentokrát prezentovány německými distributory a nikoliv výrobcem samotným.

Ještě než ale budeme obviněni z vytváření negativního mínění, napíšme, že veletrh i přes tyto naše vlastní postřehy rozhodně mrtvý a tichý nebyl. Netroufáme si sice tipovat, jaký podíl mezi návštěvníky zaujímali domácí a jaký zahraniční poutníci, v každém případě však Frankfurt žil národnostní a jazykovou rozmanitostí (tmelenou současnou „globish“ angličtinou), rozmanitostí hudební i rozmanitostí vystavovaného. Veletrh se opět odehrával v necelé desítky mnohdy i několikapatrových hal a oficiální statistiky hovoří dokonce o 1560 vystavovatelích, což je i o necelou šedesátku expozic více, než vykázal v lednu americký NAMM...

NEJEN HALOU ČÍSLO ČTYŘI...

Po úspěchu nástroje T5 a modelů SolidBody ukázal Taylor Evropě pololubovou elektrickou kytaru T3. Krásný model s tělem ze sapele a vrchní deskou z obláčkového javoru nepředstavil nikdo jiný, než sám Bob Taylor osobně. Nová řada se tu ukázala hned ve dvou verzích, z nichž poutala především ta, jež byla osazena autentickým vibratem Bigsby (B70). T3 byla předvedena s dvojicí firemních humbuckerů, s třípolohovým přepínačem a možností rozeptnutí cívek vytažením volume potenciometru. Funkci push-pull ovládal tónové clony, jehož vytažení nabídlo změnu od spíše středového zvuku k teplejšímu a plnějšímu jazzovému soundu. Bob Taylor také učinil ve Frankfurtu atraktivní nabídku hráčům na firemní nástroje SolidBody Classic. Ta spočívá v možnosti proměnit zvukovou charakteristiku svého nástroje, vzhled nevyjímaje, výměnou pickguardu se snímači (pozor, bez pájení). Taylor nabízí šest pickguardů s různou konfigurací snímačů.

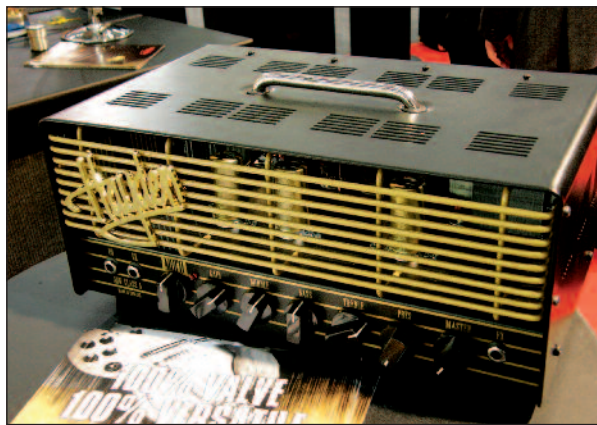
Italským MarkBass zřejmě dodalo energii přestěhování se do nové továrny a pro Musikmesse vyvrhli opravdu početnou dávku nových produktů, z nichž lze jen těžko vybrat ty nejvíce zásadní. Na prvním místě bychom asi mohli uvést zesilovač MoMark, postavený (podobně jako produkty firmy Randall) na modulárním principu. Generální manažer firmy Marco De Virgiliis nám MoMark představil takto: „Vždy jsem se snažil dát baskytaristům přesně to, co chtějí,

a ne to, co si myslím, že chtějí. MoMark je modulární systém, u něhož si můžete vybrat, co do vašeho zesilovače přijde. Centrálu tvoří kompaktní ABS šasi vybavené buď analogovým, nebo digitálním zesilovačem s výkonem od 250 do 800 W. Hráč si vybírá preamp, ekvalizační a master modul. Možnosti je již teď celkem dost a během roku přibudou ještě další...“ Kromě několika novinek v řadě LittleMark se zájem baskytaristů soustředil především na důkazy rozšíření firemního sortimentu o efektové pedály. Různorodost této série obstarávaly kompresor/aktivní DI box, elektronkové zkreslení, filtry (emulátor vintage reproduktorů a pre-shape filtr) - dosud dostupné jen ve výbavě firemních zesilovačů - tentokrát převedené do formy podlahového pedálu, SuperSynth dokonce s USB rozhraním, oktáver, pasivní DI box, digitální reverb a chorus flanger - oba opět s USB rozhraním pro úpravu parametrů v počítači. V kytarové divizi MarkGuitar byl klíčovým přírůstkem jednoznačně zesilovač Hiram Head HB 250S „zasvěcený“ Hiram Bullockovi.

Příznivce klasických hand-wired zesilovačů bez tištěných spojů musela bezpochyby bavit expozice Angličanů z **Hayden Amplifiers**. Kytarová odnož pravděpodobně více známých Ashdown nabídla v hale číslo 4 kromě výrazných novinek také live demonstraci výroby svých produktů. Co chvíli se nad otevřeným zesilovačem nakláněl manažerský límeček, obřadně číchal k vůni „kadidla“ a bavil se s příjemně zemitým človíčkem, který svlékal kabely a pájel je na očka s překvapující samozřejmostí. Novou vlnkou lodi této stáje je úchvatný celolampový dvoukanál Classic Lead 80. 80wattový zesilovač se pyšní skutečně kvalitními součástkami, které jej stavi o třídu výše, než stojí například masově vyráběné a ve střední cenové kategorii trůnící Marshall či Peavey. Ve chvíli, kdy za ručně pájený celolampový zesilovač (vyráběný navíc pouze v Anglii) dáte v přepočtu pod čtyřicet tisíc, se jako jediný jeho nedostatek jeví absence zastoupení této značky na našem trhu. Hayden letos přispěl i do kategorie miniaturizované celolampové amplifikace a i tady - 30wattovým zesilovačem MoFo - stojí podle našeho skromného názoru nad svými konkurenty.

S tímto názorem by jistě nesouhlasili zástupci legendárních **Vox**, jejichž mladíčky 15wattový zesilovač NightTrain získal letos na Musikmesse novinářskou cenu MIPA. V kategorii „nejlepší kytarová hlava“ porazil mnohem silnější Peavey 6505 a EVH 5150. Tímto ovšem

neskončilo a téměř platilo: Ubi est Vox, ibi est Victoria. V kategorii kytarových efektů totiž zvítězil i Vox Satchurator, což mimo jiné znamenalo, že v expozici Vox bylo možné najednou vidět cenu i samotného Pepka Satrianiho, který zde v druhé polovině veletrhu svou produktovou řadu prezentoval. Vox nezapomněl ani na žhavé novinky a představil tu přírůstek do série Valvetronix, a sice podlahový multieffekt ToneLab ST.

Skutečnost, že si člověk odskočil i do jiných hal, nutně nemusela znamenat, že nenatrefil na žádnou novinku zasahující do kytarového světa, naopak. Příkladem budiž expozice **Sound Performance Lab** (známých spíše pod zkratkou SPL), kde se urodilo hned pět novinek. Nás pro tuto chvíli a při vši účtě nemusí ani tak zajímat sluchátkový zesilovač Auditor, ani snad channel strip Frontliner, ani čerstvé přírůstky do oceňované řady plug-inů AnalogCode, jako spíše produkt nazvaný Cabulator. Cabulator se v nabídce německého výrobce řadí vedle systému Transducer, který byl rovněž vyvinut ve spolupráci se specialisty společnosti Tonehunter. Jedná se o kombinaci powersoak atenuátoru, simulace reproboxů a DI boxu. A rozhodně se neztratí jak při live, tak při studiových aplikacích. S tímto udělánkem nemusí i plně „vyštavený“ zesilovač hrát hlasitěji, než je nezbytně nutné. Autentický sound při přímém nahrávání do DAW či přímé zapojení do mixu bez šumu při živém hraní jsou celkem příjemné svody.

V podobných vodách (tentokrát již zpět v hale číslo 4), ačkoliv tedy spíše v digitálních, kroužila také francouzská firma **Two Notes Audio Engineering**, která tu (podle našeho mínění poprvé) prezentovala svůj zatím jediný produkt - a sice Torpedo VB-101. Tento procesor s bohatou analogovou i digitální konektivitou v podstatě nahrazuje (při živém hraní i ve studiu) mikrofonní snímání kytary či baskytary a po přímém propojení se zesilovačem nabízí realistické a na konvolučním algoritmu založené simulace reproboxu, mikrofону, mikrofonního předzesilovače a akustických vlastností prostředí.

Očekávané uvedení nové řady zesilovačů **Blackstar** se stalo na

Musikmesse skutečností a tak se návštěvníci mohli kochat pohledem na několik modelů řady s názvem Series One, kterou toho času tvoří 200wattová (s elektronkami KT88) a 100wattová hlava, 45wattové kombo osazené dvojicí 12" Celestionů a dva modely 4x12" boxů. Ze zajímavých atributů těchto celolampových zesilovačů rozhodně stojí za zmínku využití patentovaných technologií DPR (Dynamic Power Reduction – snížení až na 10% výkonu bez ztráty hodnotné odezvy elektronek) a ISF (Infinite Shape Future – možnost nastavení odezvy samotného ovládání od výrazu klasických britských zesilovačů po moderní hi-gainové Američany).

Odskočme si ale na okamžik opět do nějakeho basovějšího stánku. Co třeba ke švédskému EBS? Ti mají svoji expozici již několik let stejně jednoduchou, bez zářivých neonů a prostou nadživotních maket svých endorserů, našťastí. I tak je tu ale vždy rušno, a letos obzvlášť, neboť Musikmesse mohlo spatřit nikoliv jednu, nikoliv dvě, (...), nikoliv sedm, ale hned osm nových produktů s logem této proslulé značky. Začneme-li od těch „nejmenších“ přírůstků, pak je na místě si všimnout dvojice nových pedálů v inovované řadě EBS BlackLabel – zkreslení Metal Drive a phase shifteru DPhase. Zajímavé je pozadí vzniku metalového zkreslení, které vzniklo při snaze o modifikaci krabičky MultiDrive, prováděnou pro potřeby baskytaristy Johna Moyera z kapely Disturbed. Na zem z osmičky novinek patří také nepřehlédnutelný wah wah pedál, který je pro EBS krokem jinak hned v několika směrech. Kromě neobvyklé červené barvy (v jinak černomodré stáji) se jedná ve dvacetileté historii firmy vůbec o první signovaný produkt. Umělcem, podle jehož potřeb byl vytvořen, není nikdo jiný než legendární baskytarista a skladatel Stanley Clark. Pedál pracuje ve čtyřech různých režimech (Low-pass, High-pass, Band-pass a Boosted Band-pass) a nabízí nastavení šířky pásma, frekvenční odezvy a přepínání mezi Wah-wah/Bypass a Wah-wah/Volume. Mezi zesilovači se objevila u EBS nádherná celolampová hlava T60 s 90 wattů výkonu a s elektronkami 7025 (pre-amp) a 6550 (poweramp). Byl tu také prototyp výkonového monstra Fafner 2, které je se dvěma kanály a 750 W celkového výkonu očekáváno na konec roku. Letošní podzim bude také pravděpodobně svědkem tržní premiéry 60wattového kombička EBS Session – provedeného mimo jiné z ozvučnice s tiltbackovým designem, 10" reproduktorem (plus piezo tweeter) a stereo auxovými vstupy pro cvičení s doprovodem. Do osmičky nám ještě zbývá Classic 60, cenově dostupnější 160wattová hlava a box Neoline 810.

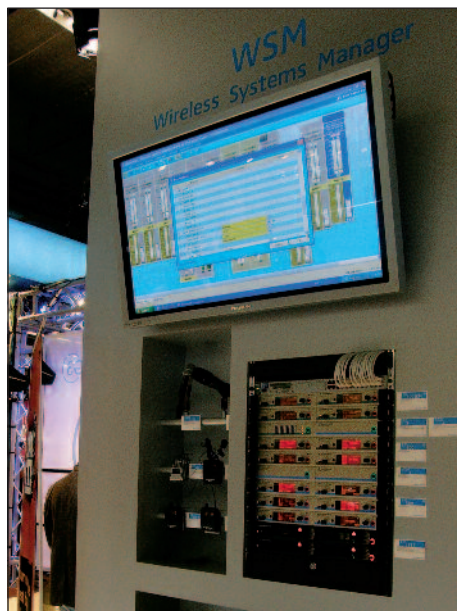

O poznání větší expozice patřila ikoně **Marshall**, kde za velké účasti fanoušků představil kytarista Doug Aldrich z Whitesnake novou řadu zesilovačů Marshall – Haze. Nová série (40wattové kombo a 15wattová hlava) ukazuje pomyslným prstem na hráče, kteří preferují „poctivý, čistý zvuk, bluesový drive a kousavý rock“. Haze nabídnou lampový pre-amp (ECC83), čistý a overdrive kanál se sdíleným třípásmovým ekvalizérem, Bright spínač pro posílení vyšších frekvencí a výběr retro efektů à la Echo, Vibrato a Reverb, včetně emulace pružinového reverbu. Do Frankfurtu opět zavítal Dave Mustaine, tentokrát ovšem nikoliv ve službách Dean Guitars, ale právě rovněž přítomného Jima Marshalla, od jehož svěřenců si „nechal udělat“ signovaný kytarový box 1960DM – osazený čtveřicí 70wattových reproduktorů Celestion G12-V30.

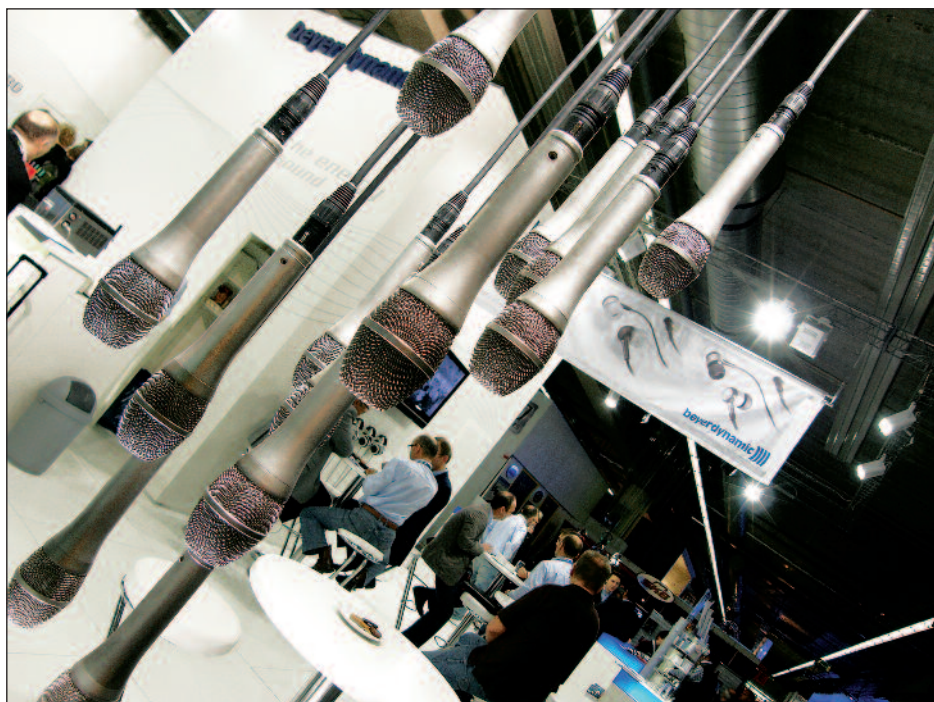
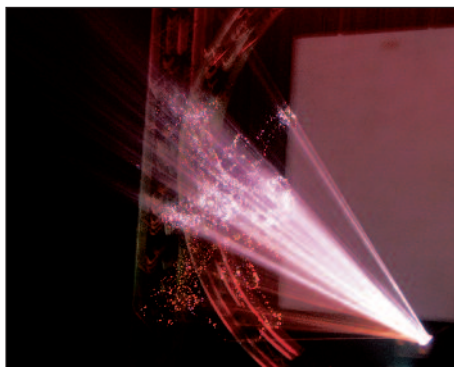
Americký **Gibson** se rozprostíral na úctyhodné ploše haly 4.2, i když je pravda, že jeho expozice byla poněkud vzdušná a co do hustoty vystavených produktů se nedalekému hájemství německého Warwicku nevyrovnala. Ikona elektrické kytary si do Frankfurtu načasovala zejména uvedení nové řady Raw Power, v níž se budou nalézat SG i Les Paul modely. Tyto nástroje mají patřit k těm levnějším a jsou do jisté míry oživením jepičího modelu Raw Power LP (2000 – 2001) a následníkem LP Studio. Po odložení „volánků a ozdůbek“ nesou tyto obnažené Gibsony pár humbuckerů 57 Classic, kobylu Gibson Tune-o-Matic, zelené vintage ladící mechaniky a la Grover Kluson, javorová těla, javorové hmatníky a mahagonové krky inspirované modelem Gibson SG61. Těžko říci, zda nízké ceny budou jen důsledkem „osekání“ atributů, nebo i původem výroby?! Uvidíme.

Domácí výrobce a distributor **Warwick/Framus** postavil na veletrhu stánek o 1200 metrech čtverečních, což bylo s největší pravděpodobností opět nejvíce. Mnoho ovšem nebylo jen metrů, ale i nových produktů z vlastní produkce. Přes okouzující nové modely profesionálních nástrojů Warwick a Framus postavme na první místo výraznou inovaci baskytar RockBass, které se v mnoha atributech přiblížily svým dražším sestrám, od nichž budou na první pohled už jen těžko rozeznatelné. Na hlavici nahradilo logo RockBass tradiční W, korpusy získaly elegantnější transparentní povrchové úpravy a jednoduchou kobylku nahradil Warwickem patentovaný systém můstku a struníku. Mezi již tak podařené RockBass tedy přibude (tušíme, že od letošního léta) několik ještě podařenějších modelů Corvett, Streamerů a dokonce

i RockBass Fortress. Z nových nástrojů, které od letošního roku budou vyráběny v Markneukirchenu, převažují signované baskytary. Své požadavky a rady našeptávali šlechetný rasta T. M. Stevens (mimochodem výrazná persona live produkci na stánku Warwick), Stuart Zender (velice zajímavý nástroj s trochu atypickým tvarem těla) a P-Nut (již třetí signature model u Warwicku). Fotoaparát návštěvníků poutala kromě vydařených modelů Custom Shopu také letošní limitovaná edice Corvett \$\$ kombinující mahagon, olivové dřevo, javor a palisandr. U nástrojů Framus se též urodilo a asi nepřekvapivějším novem byl nově využívaný hardware firmy TonePros. Na pódiu tohoto stánku se také vystřídal nekonečně mnoho muzikantů, kteří spolu dokázali jamovat v netušených nástrojových kombinacích. Namátkou vyberme Jordi Torrense, kontrabasistu Johna B. Williamse, Jonase Hellborga, T. M. Stevense, Burr Johnsona či Niladri Kumara, který tu hrál na svůj zakázkový 5strunný elektrifikovaný sitár. Pod křídla Warwicku se také dostalo nově hned několik značek, jako například Graph-Tec, pedály Keeler, cestovní kytary Traveler Guitars, či pohybem ruky ovládané kytarové efekty Source Audio.

Ze zaběhnutých značek, nad kterými drží Warwick v Evropě patronát, potěšil zejména **Seymour Duncan**, jenž výrazně doplnil svoji řadu podlahových pedálů. Trojice námi dosud neviděných škatulí byla zastoupena delayem DejaVu s tapováním tempa pro sladění efektu a hrané muziky. Dále modelem Twin Tube Blue – krabičkou s elektronkovou signálovou cestou, které Seymour doporučuje těm, kteří chtějí z elektronek vymáchnout 100% jejich

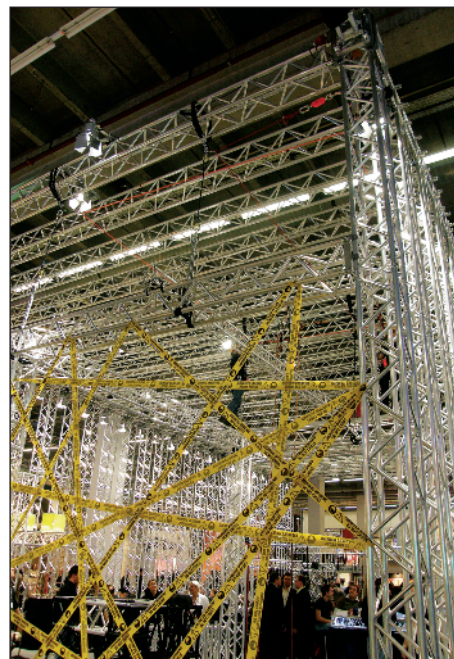
potenciálu a maximum dynamické odezvy. Zkrátka žádná lampa s funkcí blikající diody. Poslední novotou je DoubleBack Compressor – kompresor pracující na bázi VCA a vybavený trojicí ekvalizačních presetů...

Ještě než se pro tento měsíc rozloučíme s ohlédnutím za „kytarovými“ novinkami Musikmesse, věnujme prostor expozici **Mesa/Boogie**, kde se kromě u nás již představeného zesilovače Mark V objevil také následník loňského baskytarového šlágru. Na mysli máme pokračovatele baskytarového zesilovače Carbine M6 s názvem Carbine M9. Jednoduchý, přímočarý a přitom univerzální zesilovač dostal ve své nové formě další ovládací prvky, a sice devítipásmový grafický ekvalizér, plnohodnotnou sekci komprese a 300 wattů navíc (tedy celkem 900 W). S podobnou koncepcí jednoduchého ovládání, jakou vykazoval Carbine M6, pracuje i nová řada kytarových zesilovačů Electra Dyne.

NĚKOLIK NOVINEK Z PROLIGHT + SOUND...

Prolight+Sound pro nás jako obvykle začal první den po poledni, a sice na tiskové konferenci firmy **Sennheiser**. Zde byla oficiálně představena zejména třetí generace profesionálních bezdrátových systémů evolution wireless G3. Sennheiser v rámci nové generace uvedl řady 100, 300 a 500, stejně jako bezdrátový systém pro in-ear monitoring 300 IEM G3 a sady ENG pro reportážní a filmové aplikace. Jak jsme se mohli osobně přesvědčit přímo na stánku výrobce, nové systémy slibují díky řadě inovací rychlou a nekomplikovanou obsluhu. Tu přinese na-

příklad IR (infračervený) přenos parametrů přijímače do vysílače či připojení na LAN a řízení parametrů z PC (s výjimkou řady 100 G3) přes WSM software. Podstatně vylepšená je i správa přenosových frekvencí. Nabízí se jednak širší VF pásmo (42 MHz) a jednak větší počet předvoleb i laditelných frekvencí (1680). Frekvenční odezva nového systému navíc sahá až k 25 Hz (25 Hz až 18000 Hz), což jistě vykouzlí úsměv na tváři nejednoho baskytarového hráče. Třetí generace také oplývá přepínatelným vysílacím výkonem a rozšířením funkce Mute. Zatímco handka má na svém těle umístěno snadno přístupné pro-

Genelec 8260A

atmosféru tradiční Sennheiser evolution party. Á propos, kdyby se chtěl někdo z mladých zvukařských nadšenců dostat mezi stage crew na turné metalových HammerFall a být ještě navíc proskočen přímo od odborníků Sennheiser, ať zavítá na webové stránky www.sennheiser-stage-master.com.

Neumann KMS 104 plus

V hale číslo 8, která byla tradičně jedním z center expozic zvukové techniky, bylo také možné setkání s produkty **Genelec**, jejichž uvedení na trh je takřka na spadnutí. Ovšem i seznámení s prototypy bylo zážitkem, což platí především o nových monitorech 8260A a 103CF. Třípásmový

gramovatelné tlačítko nejen pro ztlumení signálu (on/off, RF signál on/off, aktivace funkce push-to-talk, push-to-mute...), bodypack má pro tento účel k dispozici diskretní „dálkové ovládání“. Velice vítanou změnou v designu ručního mikrofону je také vyměnitelnost mikrofonní hlavy. Kromě této zásadní novinky jsme byli mile překvapeni i závěrem tiskové konference, kde se stihla ukázat skotská zpěvačka Amy McDonald, která navíc se svým bandem navečer zpřijemnila již tak pohodovou

monitor 8260A uvedli Finové jako své mistrovské dílo. Obří hliníkové vajíčko využívá novou firemní technologii MDC (Minimum Diffraction Coaxial) – tj. vlastní vypořádání se s designem koaxiálního reproduktoru (výškový reproduktor je umístěn v ose (v centru) středového reproduktoru), které má opět posunout podání středovýškového pásma a přitom zůstat věrno dalším unikátním technologiím firmy Genelec. V novince se též mísí všechny nám již známé vý-

Demonstrace produktů na stáncích firem byly pojety ve velkém stylu (Sennheiser G3)...

...i velice komorně (mikrofony DPA)

hody firemních řad 8000 a 8200, včetně auto-kalibračního systému AutoCal, což společně s novou technologií činí z tohoto modelu velice jedinečný referenční monitor. Potvrdit to můžeme i z vlastní poslechové zkušenosti z demo místnosti, která byla součástí expozice Genelec. Zde probíhalo i předvádění aktivního třípásmového monitoru pro zvukové režie – modelu 1038CF. Ten vychází z dobře známého typu 1038B. Zásadním novem v koncepci monitoru, který se užívá ve stereo i vícekanálových aplikacích, je výrazně snížená hloubka skříně (na 235 mm) a duální vyzařování basového pásma. Design reaguje na současné prostorově menší režie a využívání vícekanálových poslechových systému, které využívají subwoofery s bass managementem. Poslední novinkou, kterou se „jezerníci“ pochlubili, byl update dvoupásmového monitoru 8020A (nově 8020B), u něhož byly například funkce vypnutí a nastavení úrovně signálu rozděleny na dva nezávislé ovládací prvky.

Z produktů, jejichž premiéra se vztahuje k letošnímu Prolight+Sound, vynikají také dvě novinky mezi signálovými procesory firmy **Klark Teknik**. Ta zde představila novou řadu DN, která se ve Frankfurtu prezentovala gatem DN 530 a kompresorem DN 540. DN 530 tvoří čtveřice rychlých gate s funkcí kompenzující ztrátu energie při otevírání. Velmi rychlý náběh navíc dle našich informací dovoli ostré zavírání bez vedlejších nežádoucích efektů. Nový DN 530 by vedle jednodu-

ché uživatelské manipulace měl nabídnout například filtr pro oříznutí klíčovacího signálu či externí klíčovací vstup a měl by vykazovat velmi nízký šum a zkreslení. Stájový kolega DN 540 je předpokládanou zbraní nejen pro dynamické úpravy signálu, ale i pro tvořivou práci se zvukem, přesahující „jen“ čistou a v podstatě neslyšitelnou kompresi. Z vyčnívajících vlastností uvedme prozatím alespoň funkci Presence, umožňující eliminaci nechtěných doprovodných faktorů komprese a zachování detailního projevu.

Překvapivým exponátem (skutečně více exponátem než expozicí) byl mini koutek na stánku firmy Tascam. Ten byl věnován letošním novinkám z produkce firmy **ART**, jejíž cenově příznivé produkty se v nízkorozpočtových výbavách tuzemských live i studiových zvukařů hezky rozmnožily. Následníci populárních mikrofonních preampů Digital MPA II a Pro MPA II jsou sice zájmu hodnou novinkou, stejně jako nové jednotky pro regulaci napětí, sekvenční spouštění zásuvek či mikrofonní splitter,

na novou mikrofonní řadu (co do míry překvapení) ale určitě nemají. Ano, čtete správně. ART vyplul do nového roku také s mikrofony, které jsou zastřešeny řadou „M“ a k vidění bylo hned pět mikrofonů s názvy M-One až M-Five (bez M-Four). V tomto výčtu ART soustředí dvojici velkomembránových kondenzátorových mikrofonů s fixní kardioidní směrovou charakteristikou a jeden model s volitelnou směrovostí (všesměrová, kardioida

a osmička). Modelem M-Five se ARTíci dokonce pustili i na pole páskových mikrofonů.

Když už hovoříme o mikrofonech, nešlo si nevšímnout pozornosti, kterou vyvolaly workshopy konané na stánku **Neumann**. Německá legenda navíc představila nový přírůstek do kategorie stage mikrofonů, a sice model KMS 104 plus. Mikrofon s kardioidní směrovou charakteristikou vykazuje, jak se zdá, extrémně transparentní sound a jako všechny dosavadní modely také dokonale zpracování, robustní design a kvalitní ochranu vložky. My jsme se dozvěděli, že byl optimalizován především pro ženský vokál obvyklý v rockových a popových žánrech.

Příznivci předního výrobce PA systémů – britských **Turbosound** – mohli ve Frankfurtu obdivovat hned několik inovací. Tou nejvíce zásadní byla nová řada reproduktorů TCS, která je určena pro pevné instalace všech možných formátů, tedy od ozvučených kavárenček po velké stadiony. Na jednoduše koncipovaném stánku, který se nijak nesnažil vyvrátit hostům hlavu vysoko zavěšenými hroznými, bylo možné okoukat výběr z 19 produktů uvedené série. Důležitým sdělením budiž fakt, že TCS využívá rovněž klíčové technologie, vyvinuté pro firemní touringové systémy, což platí jak o dendritické anatomii horny (pouze dvoupásmové modely), tak o firemní CEW technologii zajišťující optimální zvukový rozptyl u rozměrově malých modelů. TCS využívá i otočný zvukovod pro individuální úpravu pokrytí v daném prostoru.

Kromě novinky v portfoliu Turbosound bylo možné objevit i inovaci v loňském roce uvedeného FlexArray TFA-600H, která spočívá ve zvětšení šířky úhlu vyzařování ze 75 na 100 stupňů (TFA-600HW).

Frankfurt byl také svědkem exploze vybavení pro studia pracující s DAW či home recordingového náčiní. My jsme si všimli například nových verzí řady USB/MIDI kontrolérů SL od firmy **Novation**. Mezi největší změny patří lepší vizuální odezva a robustnější a kvalitnější zpracování. SL MK II oproti předchozím verzím přesunuly stranou široký LCD display, konečně byla podsvícena jednotlivá tlačítka, stejně jako byly hlavním otočným knobům přidány LEDkové prsteny. Nová řada kontrolérů také jako první vyplouvá na trh s třetí verzí firemního softwaru Audiomap.

Uzávěrka nám krátce po veletrhu bezlístně utahuje smyčku kolem krku a tak se prozatím rozloučíme. V příštím čísle se však při troše času a štěstí pokusíme přiložit ještě nějakou tu novinku a zejména fotografie, kterými bychom rádi zprostředkovali našim čtenářům rozmanitou atmosféru veletrhu Musikmesse/Prolight+Sound 2009.

